

Tims standaard

aflevering 9: het volgbod

door Tim Verbeek

De standaard is de serie over wat normaal is in het hedendaagse bridge. Deze reeks is bedoeld voor de situaties die je niet met je partner afgesproken hebt. Afspraken binnen partnerships gaan altijd boven wat 'iedereen speelt'. Maar als je toevallig met je partner iets niet besproken hebt, kun je terugvallen op deze artikelen. In elke aflevering wordt niet alleen behandeld wat standaard is maar ook wat veel gespeeld wordt, zowel goed als slecht, en wat een geavanceerdere afspraak is. Zo zie je verschillende smaken en krijg je wellicht inspiratie. De vorige keer hadden we het over de Multi en Muiderberg, dit keer gaan we het hebben over het volgbod.

Volgbod na opening op 1-niveau

Hier is niet direct een afspraak over te maken. Volgen is volgen maar er is wel een bandbreedte te noemen die standaard is. Tussen de 8 en 15 punten volgt iedereen wel op 1-niveau zolang de kleurkwaliteit ergens op slaat.

Het 1SA volgbod is 15-18 met een dekking. Al is die dekking van minder belang als de tegenpartij 1♣ opent vanaf twee. Al helemaal als elke gebalanceerde hand met 1♣ wordt geopend, iets wat tegenwoordig veel (top)paren hebben opgenomen in hun systeem.

Als er discussie is dan gaat het allereerst over de range van het volgbod. Volgen op 6 of 7 punten kan ook. En gebeurt ook. Bij Team Oranje-paar Van den Bos-Van Lankveld kunnen de volgbiedingen een stuk lichter zijn. Zij zijn daarin agressiever dan de meeste andere Team Oranje-paren.

Ten tweede heb je de discussie wat voor hand te sterk is voor volgbod op 1-niveau. In de theorieboekjes is de range daarvoor tot 15 of 16 punten, met meer doubleer je. Met een goede zeskaart is dat nog standaard maar met een vijfkaart is het wel apart om zo te bieden. Om een voorbeeld te geven:

♠ A B 8 5 3 ♥ 4 ♦ H V 10 6 ♣ A V B

Met een dergelijke kaart is het tegenwoordig normaal 1♠ te volgen. Als het vervolgens 2♥ of 3♥ gaat bij de tegenpartij, kun je met een gerust hart doubleren. Begin je met doubleren dan ben je daarna verplicht 3♠ te bieden met deze rommel. Niet prettig. Je kunt zomaar in een 5-1 fit belanden en een mooie minorfit missen.

Volgen met sprong

Ooit was het standaard dat dit *intermediate* was maar dat is ondertussen lang geleden. Ook de beginnerscursussen van tegenwoordig schrijven zwakke sprongvolgbiedingen voor. Alléén enkele topparen, onder wie Muller- De Wijs spelen kwetsbaar *intermediate* sprongvolgbiedingen. De reden daarvoor is dat je kwetsbaar niet zo graag een zwak sprongvolgbod geeft op matige zeskaarten. Nu je toch al minder vaak volgt, kun je er een andere betekenis aan geven, vinden Muller en De Wijs. Desalniettemin vormen zij in de top een minderheid.

Daarnaast denk ik niet dat de bridgewereld toe is aan een kwetsbaarheid-afhankelijke standaard.

Verder na een volgbod

Veel interessanter is het bieden *na* een volgbod. Daar is het afgelopen decennium de nodige ontwikkeling in geweest. Toen ik begon met bridgen in 1995 was alléén het gebruik van de kleur van de tegenpartij in zwang om fit mee aan te geven. Tegenwoordig zijn daar twee andere biedingen bijgekomen. We hebben het sprongbod in de kleur van de tegenpartij en het 2SA-bod. Als ik zonder afspraken speel, durf ik *alle* biedingen als fit te spelen, bijvoorbeeld:

1♣ (1♠) ?

2♣ invite of beter met driekaart fit;
2SA invite of beter met vierkaart fit;
3♣ 7-9 met vierkaart fit.

2SA is de enige van de drie waar ik licht over zou twijfelen en oningspeeld neem ik soms het zekere voor het onzekere maar

dit zou goed moeten gaan. En mijn twijfel is terecht; er zijn de nodige spelers die 2SA *niet* als fit spelen. Het lijkt erop dat we hier in een overgangsfase zitten waarin het standaard aan het worden is 2SA als fit te spelen. Dit lijkt langzaam vanuit de top door te sijpelen naar de rest van de bridgewereld. Laten we het gemakshalve daarom de moderne standaard noemen dat 2SA in deze situatie fit aangeeft.

Een ander onderdeel dat snel verandert na een beginnerscursus, is het bieden van een nieuwe kleur. Stel het gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♠	pas	2♥

Voor mijn gevoel moet 2♥ niet forcing zijn, natuurlijk wél constructief. Dit was voor mij niet opgelegd maar in een kleine steekproef die ik hield, vond men dat het niet-forcing moest zijn.

WC-eend

Die kleine steekproef bestond uit het vragen aan een groep bridgevrienden hoe ze dit spelen. Ze zeiden allemaal niet-forcing, dus ik was er erg van overtuigd dat dit de standaard was. Tom van Overbeeke merkte echter op: *Ik vind dit wel een leuke, Tim. Jij indoctrineert de hele groep over wat ze moeten spelen, doet vervolgens een steekproef onder dezelfde groep en dan is dit ineens de standaard van Nederland! Kan een spindoctor nog wat van leren!*

Na deze terechte WC-eend opmerking heb ik daarna voor de zekerheid ook andere mensen ondervraagd en de meeste spelen 2♥ in de bovenstaande situatie als niet-forcing. Uiteraard zijn er mensen die er een andere mening op nahouden. Hopelijk is dit niet lang meer zo na dit artikel.

Bod kleur tegenpartij belast

Dit betekent dat je, als je mancheforcing bent met een eigen kleur of inviterend voor SA, óók moet beginnen met de kleur van de tegenpartij. Dit is inviterend tegenover een volgbod dat zeven punten of meer kan zijn, oftewel je moet een stevige kaart hebben. In de praktijk komt het neer op 13-15 zonder fit of 16+ met een eigen kleur. Handen die je hoogst zelden hebt en je kunt daarom altijd uitgaan van de inviterende hand met fit. Theoretisch zou het voor kunnen komen dat jij met veertien punten naar de manche knalt en dat je partner geen fit heeft. Sterk met een eigen kleur heeft maat niet want links heeft al een opening, jij hebt veertien punten. Er blijven voor partner gewoon niet genoeg punten over om naar de manche te kunnen springen.

Expert: Two under cuebid

Om dit theoretische probleem voor te zijn en om makkelijker te kunnen bieden hebben Brink-Drijver tien jaar geleden een afspraak ontwikkeld waardoor je transfers speelt na een volgbod. De afspraak heet het *two under cuebid*, omdat altijd twee-onder-het-volgbod de kleur van de tegenpartij is. De andere biedingen zijn transfers. Om een voorbeeld te geven:

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	1♠	pas	?

- 2♣ transfer naar harten;
- 2♦ inviterend met driekaart schoppen, of 13-15 sans;
- 2♥ transfer naar ruiten.

Zo kun je met iedere kracht je kleur kunt aangeven maar het heeft ook andere voordelen. Na 2♦, inviterend met schoppen, kun je als volger 2♥ bieden als 'tikkie terug'. Je geeft een beter dan minimaal volgbod aan maar geen serieuze overwaarde. Op deze manier kun je een redelijk volgbod aangeven zonder boven 2♠ uit te komen. Een ander voordeel is dat je een harten-kleur kunt aangeven door *onder* harten te bieden en ook daarna 2♦ als tikkie terug kunt spelen. Er zit een klein nadeel aan. Je kunt meestal niet je lage kleur op 2-niveau bieden maar dat weegt niet op tegen de voordelen.

Er zijn de nodige acties die de derde man kan uitvoeren. Die kan enkel, met sprong of dubbele sprong, steunen, een nieuwe kleur bieden, negatief doubleren of 1SA bieden. Eigenlijk te veel situaties maar een paar algemeenheden zijn te beschrijven. Ten eerste het steunen. Als de rechtertegenstander steunt, neemt hij een mogelijkheid tot steunen voor jou weg.

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	1♥	2♦	?

Je kunt nu niet meer een mixed raise, invite met vierkaart en invite met driekaart aangeven. Standaard is het nog om dan de *mixed raise* te laten vervallen. 2SA blijft invite met vierkaart en 3♦ invite met driekaart.

In de top kiest men vaker voor 2SA als invite vanaf een driekaart en 3♦ als mixed raise. Mogelijk dat dit in de toekomst de standaard gaat worden maar vooralsnog zie ik dat als een nieuwigheidje.

Ten tweede zijn alle biedingen niet forcing. Als rechts mee kan doen, betekent dit dat spellen vaak 20-20 zitten en daarom is het onzinnig nu nog iets forcing spelen. Niet dat onzinnig ook betekent dat het niet standaard hoeft te zijn maar als er keuze is, vermijden we dat wel.

Doublet na 1SA van de bijbieder

Een laatste situatie waar altijd discussie over is, is doublet na het 1SA-bod bij de bijbieder: (1♦)-1♥-(1SA)-dbl

Is dit informatief, dus vanaf een puntje of 7-8 met vierkaart schoppen en een paar klaveren, of punten(10+) en zegt het niet veel over de kaart.

Hier hebben we binnen Team Oranje de nodige discussies over gehad en tot een conclusie zijn we niet gekomen. Straf lijkt minder logisch omdat 1SA meestal niet op een lelijke 6-punter wordt geboden. Maar *takeout*, terwijl je wellicht weet dat je niet naar harten kunt vluchten, is ook je hoofd op het hakblok leggen. Ik denk dat hier we een vergelijkbare situatie moeten bekijken: 1♦ (1SA) dbl.

Het doublet is voor straf. Deze situatie lijkt in grote lijnen op bovenstaande en daarom moet doublet als straf de standaard zijn.

Volgbod 2-niveau zonder sprong

Waar er over het volgbod op 1-niveau consensus is over de kracht, is die er op 2-niveau veel minder. Dat zie je al in de lesboeken. De eisen die men stelt aan het volgbod op 2-niveau zijn nauwelijks strikter dan op 1-niveau. Ja, je moet wél tien punten hebben in plaats van acht.

Ook in de top denkt men er verschillend over. In Rotterdam volgt men veel sneller met een vijfkaart op 2-niveau dan in de rest van Nederland. Vandaar dat het Rotterdams volgbod een begrip is. Voor sommigen staat dat voor goed, agressief bieden, voor anderen voor 'van God los'.

Zelf leer ik cursisten dat een volgbod op 2-niveau een zeskaart vanaf tien punten is of een goede vijfkaart vanaf dertien punten. Binnen de top zijn deze vereisten redelijk standaard. Een vijfkaart-volgbod op 2-niveau is bijna altijd voer voor discussie. Naar mijn inschatting zijn mijn vereisten vrij normaal. Ietsjes lichter kan maar met minder dan tien punten volgt niemand op 2-niveau.

Na een volgbod op 2-niveau is een nieuwe kleur bieden niet forcing en gebruik je de kleur van de tegenpartij om inviterend met fit aan te geven. Als de tegenpartij elkaar steunt, is het improviseren met fit: (1♠) - 2♦ - (2♠) - ? Er is geen bod voor het aangeven van een fit. Waar na een volgbod in een hoge kleur 2SA altijd fit is, is dit niet gebruikelijk na een volgbod in een lage kleur. Dan is 2SA altijd echt.

Conclusie

Hiermee zijn we aan het eind gekomen van deze aflevering over het volgen.

Nieuwe kleuren bieden na een volgbod is niet forcing;

Je kunt na een volgbod in een hoge kleur altijd 2SA gebruiken voor fit. Dat is de standaard die in dit artikel gezet is.

Hiermee zijn we niet aan het einde gekomen van het volgbod. De volgende keer gaan we verder met tweekleurenspellen, zowel na een 1-, 2- als 3-Opening.